

**GŁÓWNY INSPEKTOR
NADZORU BUDOWLANEGO**

DWB.42.5.2021

Warszawa, 18 maja 2022 r.

**Pan
Andrzej Macała
Małopolski Wojewódzki
Inspektor Nadzoru Budowlanego
(ePUAP)**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 14 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o wyrobach budowlanych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1213) oraz art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. z 2020 r. poz. 224), zespół upoważnionych kontrolerów w składzie:

1. Marek Mickiewicz, główny specjalista – kierownik zespołu,
2. Dariusz Ołdak, naczelnik wydziału – członek zespołu,
3. Marek Nieżurawski, starszy inspektor – członek zespołu,

w dniach 16 grudnia – 11 stycznia 2022 r., przeprowadził kontrolę problemową Małopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego (z siedzibą przy ul. Łobzowskiej 67, 30-038 Kraków), zwanego dalej Małopolskim WINB.

Zgodnie z art. 13 ustawy o *wyrobach budowlanych* do obowiązków wojewódzkiego inspektora nadzoru budowlanego należy:

- prowadzenie kontroli planowych i doraźnych;
- prowadzenie postępowań administracyjnych w pierwszej instancji, z zastrzeżeniem art. 14 ust. 3a;
- udział w kontrolach prowadzonych przez Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego – na jego wezwanie;
- zlecanie badań pobranych w toku kontroli próbek wyrobów budowlanych;
- przekazywanie Głównemu Inspektorowi Nadzoru Budowlanego informacji o wynikach zleconych badań próbek, przeprowadzonych kontrolach wyrobów budowlanych wprowadzonych do obrotu lub udostępnianych na rynku krajowym oraz wydanych postanowieniach i decyzjach, a także o wydanych opiniach, o których mowa w pkt 6;
- wydawanie dla organów celnych opinii o wyrobach budowlanych.

Celem kontroli była ocena prawidłowości realizacji ustawowych zadań przez Małopolskiego WINB w zakresie pobierania próbek wyrobów budowlanych do badań oraz przekazywania GINB informacji za pomocą teleinformatycznego systemu nadzoru rynku wyrobów budowlanych (zwanego dalej SNRWB) w okresie objętym kontrolą, tj. w roku 2021 do czasu rozpoczęcia kontroli, tj. do 16 grudnia 2021 r.

Kontrolą objęto działania kontrolowanej jednostki w zakresie:

- stosowania przepisów ustawy o wyrobach budowlanych dotyczących pobierania próbek wyrobów budowlanych, przepisów rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 23 grudnia 2015 r. w sprawie próbek wyrobów budowlanych wprowadzonych do obrotu lub udostępnianych na rynku krajowym (Dz.U. z 2020 r. poz. 1508) podczas prowadzonych czynności związanych z pobraniem próbki wyrobu budowlanego i przekazaniem jej do badań,
- stosowania przepisów rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 23 grudnia 2015 r. w sprawie zakresu informacji o wynikach zleconych badań próbek, przeprowadzonych kontrolach wyrobów budowlanych wprowadzonych do obrotu lub udostępnianych na rynku krajowym i wydanych postanowieniach, decyzjach i opiniach oraz sposobu i terminu przekazywania tych informacji (Dz. U. poz. 2256) w zakresie informacji przekazywanych za pomocą SNRWB.

W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki kontrolowanej pełnił pan Andrzej Macałka (od dnia 8 grudnia 2017 r.)¹. Stanowisko Zastępcy WINB pełnił pan Artur Kania (od dnia 30 sierpnia 2004 r.). Natomiast funkcję Naczelnika Wydziału Wyrobów Budowlanych w kontrolowanym okresie sprawowała pani Maria Romańska-Pełesz (od 1 lipca 2012 r., w okresie 01.01-30.06.2021r. pełniąca obowiązki naczelnika).

Zgodnie z *Regulaminem Organizacyjnym Wojewódzkiego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w Krakowie*, stanowiącym załącznik do zarządzenia nr poz. rej. 370/20 Wojewody Małopolskiego z dnia 9 lipca 2020 r., Wydział Wyrobów Budowlanych podlega Małopolskiemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Nadzoru Budowlanego pośrednio, poprzez Zastępcę Małopolskiego WINB.

Do zakresu działań Wydziału Wyrobów Budowlanych należy w szczególności:

- 1) kontrola wprowadzonych do obrotu wyrobów budowlanych, w tym:
 - a) prowadzenie kontroli planowych i doraźnych,
 - b) udział w kontrolach prowadzonych przez Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego – na jego wezwanie,
 - c) zlecanie badań pobranych w toku kontroli próbek wyrobów budowlanych,
 - d) przekazywanie GINB informacji o przeprowadzonych kontrolach wyrobów budowlanych wprowadzonych do obrotu lub udostępnianych na rynku krajowym oraz o wynikach zleconych badań próbek;
- 2) prowadzenie postępowań administracyjnych, w tym:
 - a) wydawanie decyzji i postanowień,
 - b) przekazywanie GINB informacji o wydanych postanowieniach i decyzjach, a także o wydanych opiniach celnych;
- 3) wydawanie dla organów celnych opinii o wyrobach budowlanych i przekazywanie do GINB informacji o wydanych opiniach;
- 4) sporządzanie rocznego planu kontroli i po akceptacji Małopolskiego WINB, przedkładanie go do zatwierdzenia GINB, do dnia 15 listopada roku poprzedzającego rok objęty planem;
- 5) sporządzanie sprawozdania z wykonania rocznego planu kontroli i przekazanie go do GINB, w terminie do końca marca roku następnego;
- 6) w uzasadnionych sprawach wzywanie powiatowego inspektora nadzoru budowlanego do przeprowadzenia kontroli wskazanej budowy lub robót budowlanych w zakresie stosowania określonych wyrobów budowlanych;

¹ zgodnie z powołaniem z dnia 7 grudnia 2017 r. (znak WL-II.0040.5.2017)

7) współpracowanie z GINB w zakresie wpisów w Krajowym Wykazie Zakwestionowanych Wyrobów Budowlanych.

1. Ocena kontrolowanej działalności

Działalność organu w zakresie objętym kontrolą ocenia się pozytywnie z uchybieniami.

Działalność organu w zakresie pobierania do badań próbek wyrobów budowlanych ocenia się pozytywnie z uchybieniami. Stwierdzono nieprawidłowości dotyczące prowadzenia kontroli na podstawie niewłaściwie wystawionych upoważnień do reprezentowania organu w 1 sprawie. Ponadto stwierdzono uchybienia dotyczące: niedokonania wymaganego powiadomienia producenta wyrobu, zgodnie z Wytycznymi Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego z dnia 7 lutego 2018 r. w sprawie powiadamiania producenta (importera) wyrobu budowlanego o pobraniu próbki wyrobu do badań w 2 sprawach oraz poinformowania producenta, w niepełnym zakresie określonym w ww. wytycznych GINB, w 5 sprawach.

Działalność organu w zakresie dokonywania zabezpieczeń wyrobów budowlanych na podstawie art. 22c ust. 1 ustawy o *wyrobach budowlanych* ocenia się pozytywnie. Organ, zgodnie z przepisem art. 22c ust. 1 ww. ustawy, dokonywał zabezpieczenia wyrobu budowlanego przed dalszym przekazywaniem na podstawie stwierdzonych przez kontrolujących nieprawidłowości, stosując właściwe przesłanki przedmiotowego zabezpieczenia.

Działalność organu w zakresie przekazywania informacji za pomocą SNRWB ocenia się pozytywnie z uchybieniami. Stwierdzono uchybienia w zakresie przekazywanych informacji oraz ich zgodności z aktami spraw w przypadku 7 kart ustaleń, 2 kart powiadomień o orzeczeniach oraz 1 karty opinii celnej, jak również uchybienia w zakresie terminowości zatwierdzania kart w systemie.

2. Opis ustalonego stanu faktycznego

2.1. Pobieranie do badań próbek wyrobów budowlanych

W okresie objętym kontrolą, tj. w roku 2021 do czasu rozpoczęcia kontroli, tj. do 16 grudnia 2021 r., Małopolski WINB zlecił przeprowadzenie badań 28 próbek wyrobów budowlanych oraz 1 próbki kontrolnej wyrobu budowlanego, w celu ustalenia, czy wyrób budowlany posiada deklarowane przez producenta właściwości użytkowe.

W przypadku 21 zleconych badań, próbki wyrobów budowlanych pobrano na podstawie art. 25 ust. 1 ustawy o *wyrobach budowlanych*, w toku prowadzonych kontroli. Odnosnie co do 7 zleceń badań próbek wyrobów oraz 1 próbki kontrolnej, pobranie nastąpiło na podstawie art. 16 ust. 2a ustawy, z wyrobów składowanych na budowach.

W odniesieniu do próbek wyrobów pobranych w okresie objętym kontrolą, wyniki negatywne otrzymano w 7 przypadkach, natomiast w 20 przypadkach wyniki badań dały wynik pozytywny, w 1 przypadku badania próbki są w toku. Ponadto badania 1 próbki kontrolnej dały wynik pozytywny.

Spośród wszystkich spraw, podczas których organ pobierał próbki wyrobów, kontrolą objęto wybrane w sposób losowy 10 pobrań wyrobów.

Wśród próbek, które zostały wybrane do kontroli, przeprowadzone badania wykazały spełnienie deklarowanych przez producenta właściwości użytkowych w odniesieniu

do 8 próbek² oraz niespełnienie deklarowanych przez producenta właściwości użytkowych w odniesieniu do 2 próbek³.

Oceną objęto prawidłowość przeprowadzenia kontroli, podczas których pobierano do badań próbki wyrobów budowlanych, lub czynności związanych z pobraniem próbek wyrobów budowlanych.

2.1.1. Pobieranie próbek wyrobów budowlanych na podstawie art. 25 ust. 1 ustawy o wyrobach budowlanych

Spośród kontroli, podczas których pobrano próbki wyrobów budowlanych na podstawie art. 25 ust. 1 ustawy o *wyrobach budowlanych*, ocenie poddano działania towarzyszące pobraniu 5 próbek⁴ wyrobów budowlanych. Badania 4 próbek⁵ dały wynik pozytywny, natomiast badanie 1 próbki⁶ dało wynik negatywny.

Odnosnie co do prawidłowości prowadzenia działań kontrolnych, podczas których pobrano próbki wyrobów budowlanych na podstawie art. 25 ust. 1 ustawy o *wyrobach budowlanych*, w każdym przypadku objętym kontrolą organ, zgodnie z art. 48 ustawy *Prawo przedsiębiorców*, dokonał stosownego zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli. Kontrole wszczynano nie wcześniej niż po upływie 7 dni i nie później niż przed upływem 30 dni od dnia doręczenia zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli.

Zgodnie z art. 17 ust 3b ustawy o *wyrobach budowlanych*, działania kontrolne prowadzone były przez zespół kontrolny składający się z co najmniej dwóch kontrolerów. Czynności kontrolne dokonywane były przez kontrolerów w terminach ważności udzielonych im upoważnień. W 17 sprawie upoważnienia do reprezentowania organu zostały wystawione w sposób niewłaściwy. Jako adres siedziby kontrolowanego, tj. wynikające z CEIDG stałe miejsce wykonywania działalności kontrolnej, wskazano dodatkowe miejsce wykonywania działalności gospodarczej, będące w przedmiotowym przypadku jednocześnie miejscem przeprowadzenia przedmiotowej kontroli. Organ wyjaśnił⁸, że „w protokole kontroli i w późniejszym prowadzonym postępowaniu wskazano odrębnie stałe miejsce wykonywania działalności gospodarczej kontrolowanego i odrębnie miejsce przeprowadzenia kontroli”. Należy jednak zauważyć, iż brak właściwie wystawionych upoważnień dla kontrolerów mógłby skutkować podważeniem ustaleń kontroli, a w następstwie unieważnieniem postępowania administracyjnego w postępowaniu odwoławczym. Z uwagi na powyższe, prowadzenie czynności kontrolnych na podstawie niewłaściwie wystawionych upoważnień do reprezentowania organu, uznaje się za nieprawidłowe. Odpowiedzialność za ww. nieprawidłowość, ponoszą osoba wystawiająca upoważnienia oraz kontrolerzy prowadzący przedmiotową kontrolę. Jednocześnie nie stwierdzono negatywnych skutków powyższej nieprawidłowości.

Prowadzone działania kontrolne dokumentowane były w protokołach kontroli.

² dotyczy spraw o sygnaturach: WWB.7782.31.2021; WWB.7782.75.2021; WWB.7782.87.2021; WWB.7782.97.2021; WWB.7783.5.2021; WWB.7783.6.2021; WWB.7783.8.2021; WWB.7783.11.2021

³ dotyczy spraw o sygnaturach: WWB.7782.69.2021; WWB.7783.9.2021

⁴ dotyczy spraw o sygnaturach: WWB.7782.31.2021; WWB.7782.69.2021; WWB.7782.75.2021; WWB.7782.87.2021; WWB.7782.97.2021

⁵ dotyczy spraw o sygnaturach: WWB.7782.31.2021; WWB.7782.75.2021; WWB.7782.87.2021; WWB.7782.97.2021

⁶ dotyczy sprawy o sygnaturze: WWB.7782.69.2021

⁷ dotyczy sprawy o sygnaturze: WWB.7782.69.2021

⁸ wyjaśnienia z dnia 20 stycznia 2022 r.

Zgodnie z art. 17 ust. 1 ustawy o *wyrobach budowlanych*, kontrole wyrobów budowlanych przeprowadza się w siedzibie kontrolowanego lub w miejscu wykonywania jego działalności, w czasie jej wykonywania oraz w obecności kontrolowanego lub osoby przez niego upoważnionej. W 1 przypadku objętym kontrolą w kontroli uczestniczył kontrolowany przedsiębiorca, natomiast w 4 – osoby upoważnione, posiadające stosowne pełnomocnictwa do reprezentowania kontrolowanych podmiotów podczas kontroli. Zgodnie z art. 25 ust. 1 ustawy o *wyrobach budowlanych*, zlecenie przeprowadzenia badań może dotyczyć wyłącznie wyrobu zabezpieczonego przed dalszym przekazywaniem w drodze postanowienia wydanego na podstawie art. 22c ust. 1 ustawy. Próbkę została pobrana z wyrobów uprzednio zabezpieczonych przed dalszym przekazywaniem. Sposób w jaki dokonywano tego zabezpieczenia został oceniony w dalszej części wystąpienia.

Zgodnie z art. 25 ust. 4 ustawy o *wyrobach budowlanych*, równocześnie z pobraniem próbki wyrobu budowlanego należy pobrać i zabezpieczyć dodatkową próbkę kontrolną wyrobu budowlanego z tej samej partii, w ilości odpowiadającej ilości pobranej do badań. Organ dokonał pobrań próbek w ilościach tożsamy. Próbkę, w każdym przypadku zabezpieczone zostały pieczęcią urzędową. Zabezpieczone próbki kontrolne, zgodnie z art. 25 ust. 5 ustawy o *wyrobach budowlanych*, przekazane zostały kontrolowanemu, celem ich przechowania.

Pobranie próbki oraz próbki kontrolnej wyrobu budowlanego udokumentowane zostało poprzez sporządzenie protokołów, zgodnych ze wzorem zawartym w załączniku nr 1 do rozporządzenia w *sprawie próbek wyrobów budowlanych wprowadzonych do obrotu lub udostępnianych na rynku krajowym*.

Próbki wyrobów budowlanych, zgodnie z informacjami zawartymi w sprawozdaniach z badań - w części B w sekcji *Ogłędziny*, pobrane zostały w ilościach oraz w stanie umożliwiającym przeprowadzenie badań w zleconym zakresie.

Zgodnie z §4 rozporządzenia w *sprawie próbek wyrobów budowlanych wprowadzonych do obrotu lub udostępnianych na rynku krajowym* próbki do badań dostarczane były do laboratorium niezwłocznie po ich pobraniu.

W każdym przypadku objętym kontrolą organ dysponuje stosownym protokołem przyjęcia próbki wyrobu budowlanego do badań. Przyjęcie do badań zostało udokumentowane przez laboratorium poprzez sporządzenie protokołu zawierającego opis stanu dostarczonej próbki, zgodnie z §5 ww. rozporządzenia.

Organ zlecał badania próbek wyrobów budowlanych laboratorium posiadającym niezbędne akredytacje w odniesieniu do badanych cech wyrobów. Jednocześnie zlecano przeprowadzenie badań próbek wyrobów budowlanych w zakresie zasadniczych charakterystyk odpowiadających właściwościom użytkowym wyrobów zadeklarowanym przez producentów tych wyrobów.

Niezwłocznie po przekazaniu próbki wyrobu budowlanego do laboratorium, organ zobowiązany jest – w sposób oraz w zakresie zgodnym z *Wytycznymi Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego z dnia 7 lutego 2018 r. w sprawie powiadamiania producenta (importera) wyrobu budowlanego o pobraniu próbki wyrobu do badań* – powiadomić o tym fakcie producenta (upoważnionego przedstawiciela) lub importera wyrobu budowlanego. W 2 z 5 spraw objętych oceną, Małopolski WINB nie przesłał wymaganego powiadomienia. Organ wyjaśnił⁹, iż w jednej sprawie¹⁰ nie

⁹ wyjaśnienia z dnia 20 stycznia 2022 r.

poinformowano producenta o pobraniu próbki, z uwagi na to, że „Próbka wyrobu budowlanego została pobrana w okresie wzmożonych zarażeń wirusem Sars-Cov-2 w tut. Inspektoracie, pracownicy Wydziału Wyrobów Budowlanych zostali skierowani do pracy zdalnej. Ponadto osoba prowadząca przedmiotową sprawę wkrótce po przekazaniu próbki do laboratorium rozpoczęła okres długotrwałej usprawiedliwionej nieobecności”. W kolejnym przypadku¹¹ organ tłumaczy fakt niepoinformowania importera/upoważnionego przedstawiciela o pobraniu próbki tym, że „W dniu zakończenia kontroli, to jest 15 lipca 2021, pracownik upoważnionego przedstawiciela producenta, powiadomiony przez kontrolowanego sprzedawcę o kontroli, zabezpieczeniu wyrobu przed dalszym przekazywaniem i pobraniu próbki do badań skontaktował się telefonicznie z tut. Inspektoratem i wyraził wolę usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, a następnego dnia przesłał pocztą elektroniczną poprawioną etykietę (w załączeniu e-mail z 16 lipca 2021). Mając na uwadze, że upoważniony przedstawiciel producenta uzyskał informację o pobraniu próbki od kontrolowanego sprzedawcy, odstąpiono od pisemnego powiadamiania go o tym fakcie”. Brak powiadomień w obu sprawach ocenia się jako uchybienia. Jednocześnie nie stwierdzono negatywnych skutków tych uchybień.

Zgodnie z §9 ust. 2 i 3 rozporządzenia *w sprawie próbek wyrobów budowlanych wprowadzonych do obrotu lub udostępnianych na rynku krajowym*, laboratorium zobowiązane jest zwrócić organowi pozostałości próbki po przeprowadzonych badaniach, a organ powinien przekazać je podmiotowi, u którego wyrób został pobrany, o ile ten nie odmówi przyjęcia pozostałości po próbce. W 4¹² przypadkach objętych kontrolą organ dysponuje informacją o braku pozostałości po badaniach lub o utylizacji resztek po badaniach próbki. W 1 przypadku¹³ próbkę zwrócono kontrolowanemu podmiotowi przesyłką kurierską, nadaną bezpośrednio z laboratorium do miejsca pobrania. Pomimo, że nie została zachowana określona w ww. rozporządzeniu kolejność przekazywania pozostałości próbki, to mając na uwadze racjonalne gospodarowanie środkami publicznymi, takie działanie organu należy uznać za zasadne.

Ustalenia kontroli wskazują, iż w 1¹⁴ kontrolowanej sprawie wpłynął do organu wniosek o przebadanie próbki kontrolnej. Wniosek został złożony w toku postępowania przez producenta wyrobu. Organ postąpił właściwie, odmawiając rozpatrzenia wniosku, informując przy tym wnioskodawcę, że badanie próbki kontrolnej przeprowadza się na wniosek kontrolowanego, w tym przypadku sprzedawcy.

Zgodnie z §9 ust. 1 powyższego rozporządzenia, próbka kontrolna pobranego wyrobu budowlanego jest niezwłocznie zwalniana przez organ, który zlecił przeprowadzenie badań, jeżeli w związku z wynikami badań dalsze jej przechowywanie stało się bezprzedmiotowe. Spośród kontrolowanych spraw, w 4 przypadkach¹⁵ gdzie należało zwolnić próbkę kontrolną wyrobu budowlanego w związku z pozytywnym wynikiem badania, organ dokonał niezwłocznie stosownego zwolnienia. W 1¹⁶ przypadku, gdzie wynik badania okazał się negatywny (sprawa wyżej opisanego wniosku producenta o przebadanie próbki kontrolnej), organ nie

¹⁰ dotyczy sprawy o sygnaturze: WWB.7782.31.2021

¹¹ dotyczy sprawy o sygnaturze: WWB.7782.75.2021

¹² dotyczy spraw o sygnaturach: WWB.7782.31.2021; WWB.7782.69.2021; WWB.7782.75.2021;; WWB.7782.97.2021

¹³ dotyczy sprawy o sygnaturze: WWB.7782.87.2021

¹⁴ dotyczy sprawy o sygnaturze: WWB.7782.69.2021

¹⁵ dotyczy spraw o sygnaturach: WWB.7782.31.2021; WWB.7782.75.2021; WWB.7782.87.2021; WWB.7782.97.2021

¹⁶ dotyczy sprawy o sygnaturze: WWB.7782.69.2021

dokonał zwolnienia próbki, z uwagi na działania producenta, polegające na wycofaniu z obrotu całej partii (wraz z próbką kontrolną), która została zabezpieczona u kontrolowanego sprzedawcy. Organ tłumaczy, że"(...) wezwano producenta do przedstawienia dowodów wycofania z obrotu zakwestionowanego wyrobu budowlanego. W odpowiedzi, za pismem z dnia 29.11.2021 r., producent przekazał dokument WZ-19768/M/2021 z dnia 10.11.2021 i korektę faktury nr (S)FSK-496/K/M/2021 z dnia 29.11.2021. Z przekazanych dokumentów wynika, że producent odebrał od kontrolowanego całą zabezpieczoną partię kontrolowanego wyrobu w ilości 74 opakowania, co pozwoliło stwierdzić, że cała partia, łącznie z próbką kontrolną, została wycofana z obrotu. W związku z powyższym zwalnianie próbki kontrolnej, którą sprzedawca już nie dysponuje, gdyż oddał ją producentowi, było w ocenie organu bezzasadne". Powyższe okoliczności rodzą obawy w kwestii pozbawienia kontrolowanego sprzedawcy prawa do wystąpienia z wnioskiem o przebadanie próbki kontrolnej w sytuacji, w której próbka kontrolna została wycofana przez producenta wraz z zabezpieczoną partią wyrobu. Jednak z wyjaśnień organu wynika, iż sprzedawca został poinformowany przez kontrolerów o przysługujących mu prawach w ww. zakresie, a zatem świadomie wydał producentowi zabezpieczoną partię wyrobu wraz z próbką kontrolną. Tym samym nie stwierdzono nieprawidłowości w wyżej opisanych działaniach organu.

2.1.2. Pobieranie próbek wyrobów budowlanych na podstawie art. 16 ust. 2a ustawy o wyrobach budowlanych

Ocenie poddano czynności związane z pobraniem 5 próbek¹⁷ wyrobów budowlanych. Objęte kontrolą próbki pobierane były z wyrobów budowlanych składowanych na budowach, podczas jednocześnie prowadzonych przez organ kontroli na podstawie art. 81c ust.1 pkt 2 oraz art. 84a ust. 1 pkt w związku z art. 10. ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. *Prawo budowlane*. Badania 4 próbek¹⁸ dały wynik pozytywny. Natomiast badanie 1 próbki wyrobu¹⁹ dało wynik negatywny. W tym przypadku organ wszczął kontrolę u przedsiębiorcy.

Czynności związane z pobraniem próbek wyrobów budowlanych, jak i samo pobranie, dokonywane było przez zespół co najmniej dwóch pracowników upoważnionych przez organ.

W każdym stosownym przypadku stworzony został *Protokół kontroli wyrobu budowlanego*, w którym opisane zostały czynności dokonywane w trakcie pobrania. Wyżej wymieniony protokół sporządzony został w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach – po jednym dla każdej ze stron.

Małopolski WINB dokonał pobrań próbek wyrobów oraz próbek kontrolnych wyrobów w ilościach tożsamy, zgodnie z art. 25 ust. 4 ustawy o wyrobach budowlanych. Próbkę w każdym przypadku zabezpieczoną została pieczęcią urzędową. We wszystkich 5 przypadkach objętych kontrolą zabezpieczone próbki kontrolne, zgodnie z art. 25 ust. 5 ustawy o wyrobach budowlanych, przekazane zostały kierownikom budów, celem ich przechowania.

¹⁷ dotyczy spraw o sygnaturach: WWB.7783.5.2021; WWB.7783.6.2021; WWB.7783.8.2021; WWB.7783.9.2021; WWB.7783.11.2021

¹⁸ dotyczy spraw o sygnaturach: WWB.7783.5.2021; WWB.7783.6.2021; WWB.7783.8.2021; WWB.7783.11.2021

¹⁹ dotyczy sprawy o sygnaturze: WWB.7783.9.2021

Pobranie próbki oraz próbki kontrolnej wyrobu budowlanego udokumentowane zostało poprzez sporządzenie protokołów, zgodnych ze wzorem zawartym w załączniku nr 1 do rozporządzenia *w sprawie próbek wyrobów budowlanych wprowadzonych do obrotu lub udostępnianych na rynku krajowym*.

Próbki wyrobów przekazywane były laboratoriom niezwłocznie po ich pobraniu. W każdym przypadku objętym kontrolą organ dysponuje stosownym protokołem przyjęcia próbki wyrobu budowlanego do badań. Każde przyjęcie do badań zostało udokumentowane przez laboratorium poprzez sporządzenie protokołu zawierającego opis stanu dostarczonej próbki, zgodnie z §5 ww. rozporządzenia.

W podlegających kontroli pobraniach próbek organ dokonał powiadomienia wskazanego w Wytocznych Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego z dnia 7 lutego 2018 r. w sprawie powiadamiania producenta (importera) wyrobu budowlanego o pobraniu próbki wyrobu do badań, jednakże nie przekazał wszystkich wymaganych przedmiotowymi wytycznymi informacji. Powiadamiając o pobraniach próbek organ nie wskazywał, że wyniki badań próbek wyrobu budowlanego mogą stanowić podstawę wszczęcia kontroli. Mając powyższe na względzie, przedmiotowe działania uznano za uchybienia.

Organ zlecał badania próbek wyrobów budowlanych laboratoriom posiadającym niezbędne akredytacje w odniesieniu do badanych cech wyrobów. Jednocześnie zlecano przeprowadzenie badań próbek wyrobów budowlanych w zakresie zasadniczych charakterystyk odpowiadających właściwościom użytkowym wyrobów zadeklarowanym przez producentów tych wyrobów.

Zgodnie z §9 ust. 2 i 3 rozporządzenia *w sprawie próbek wyrobów budowlanych wprowadzonych do obrotu lub udostępnianych na rynku krajowym*, laboratorium zobowiązane jest zwrócić organowi pozostałości próbki po przeprowadzonych badaniach, a organ powinien przekazać je podmiotowi, u którego wyrób został pobrany, o ile ten nie odmówi przyjęcia pozostałości po próbce. We wszystkich przypadkach objętych kontrolą organ dysponuje informacją o braku pozostałości po badaniach.

Ustalenia kontroli wskazują, iż w kontrolowanych sprawach do organu nie wpłynęły wnioski o przebadanie próbek kontrolnych.

Zgodnie z §9 ust. 1 rozporządzenia *w sprawie próbek wyrobów budowlanych wprowadzonych do obrotu lub udostępnianych na rynku krajowym*, próbka kontrolna pobranego wyrobu budowlanego jest niezwłocznie zwalniana przez organ, który zlecił przeprowadzenie badań, jeżeli w związku z wynikami badań dalsze jej przechowywanie stało się bezprzedmiotowe. Spośród kontrolowanych spraw, w 4 przypadkach²⁰ gdzie należało zwolnić próbkę kontrolną wyrobu budowlanego w związku z pozytywnym wynikiem badania, organ dokonał stosownego zwolnienia. W 1²¹ przypadku, gdzie wynik badania okazał się negatywny, organ nie dokonał zwolnienia próbki, z uwagi na toczące się przed nim postępowanie administracyjne.

Ocena częściowa

Działalność organu w zakresie pobierania do badań próbek wyrobów budowlanych **ocenia się pozytywnie z uchybieniami**.

Stwierdzono nieprawidłowości dotyczące:

²⁰ dotyczy spraw o sygnaturach: WWB.7783.5.2021; WWB.7783.6.2021; WWB.7783.8.2021; WWB.7783.11.2021

²¹ dotyczy sprawy o sygnaturze: WWB.7783.9.2021

- prowadzenia czynności kontrolnych na podstawie niewłaściwie wystawionych upoważnień dla kontrolujących do reprezentowania organu w 1 sprawie.

Ponadto stwierdzono uchybienia dotyczące:

- niepoinformowania producenta, upoważnionego przedstawiciela lub importera o pobraniu próbki w 2 sprawach,
- poinformowania producenta o pobraniu próbki w niepełnym zakresie określonym w wytycznych GINB, w 5 sprawach.

2.2. Dokonywanie zabezpieczeń wyrobów budowlanych na podstawie art. 22c ust. 1 ustawy o wyrobach budowlanych

Spośród spraw objętych kontrolą, w których organ dokonywał pobrań próbek wyrobów, w 5 przypadkach²² próbki pobrane zostały na podstawie art. 25 ust. 1 ustawy o *wyrobach budowlanych*. Zgodnie z tym przepisem organ pobrał próbki z wyrobów zabezpieczonych przed dalszym przekazywaniem, w drodze postanowień wydanych na podstawie art. 22c ust. 1 ustawy o wyrobach budowlanych.

Stwierdzono, że w kontrolowanych sprawach wystąpiły przesłanki do zabezpieczenia wyrobów budowlanych określone w art. 22c ust. 1 ustawy. W każdym poddanym ocenie przypadku organ, mając na uwadze stwierdzone nieprawidłowości, zastosował właściwą przesłankę zabezpieczenia wyrobu prawidłowo stosując wskazane w postanowieniach przepisy art. 22c ust. 1 ustawy.

Zgodnie z art. 124 §1 *Kodeksu postępowania administracyjnego* postanowienia wydane przez organ zawierało oznaczenie organu administracji publicznej, datę jego wydania, oznaczenie strony lub stron albo innych osób biorących udział w postępowaniu, powołanie podstawy prawnej, rozstrzygnięcie, pouczenie czy i w jakim trybie służy na nie zażalenie lub skarga do sądu administracyjnego oraz podpis z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego osoby upoważnionej do jego wydania.

Kontrolujący, zabezpieczając wyroby przed dalszym przekazywaniem, w przypadkach objętych kontrolą sporządzali inwentaryzacje w formie protokołu. Osoby wydające postanowienia zabezpieczające zakwestionowane wyroby przed dalszym przekazywaniem, posiadały stosowne upoważnienia do podpisywania w imieniu organu przedmiotowych postanowień. We wszystkich przypadkach zabezpieczone próbki kontrolne, zgodnie z art. 25 ust. 5 ustawy o wyrobach budowlanych, przekazane zostały podmiotowi, u którego pobrano próbki, celem ich przechowania.

Ocena częściowa

Działalność organu w zakresie dokonywania zabezpieczeń wyrobów budowlanych na podstawie art. 22c ust. 1 ustawy o *wyrobach budowlanych* **ocenia się pozytywnie**.

2.3. Przekazywanie Głównemu Inspektorowi Nadzoru Budowlanego informacji za pomocą teleinformatycznego systemu nadzoru rynku wyrobów budowlanych

Zgodnie z rozporządzeniem w sprawie zakresu informacji o wynikach zleconych badań próbek, przeprowadzonych kontrolach wyrobów budowlanych wprowadzonych do obrotu lub udostępnianych na rynku krajowym i wydanych postanowieniach,

²² dotyczy spraw o sygnaturach: WWB.7782.31.2021; WWB.7782.69.2021; WWB.7782.75.2021; WWB.7782.87.2021; WWB.7782.97.2021

decyzjach i opiniach oraz sposobu i terminu przekazywania tych informacji, wojewódzki inspektor nadzoru budowlanego przekazuje Głównemu Inspektorowi Nadzoru Budowlanego informacje m.in. o:

- przeprowadzonych kontrolach wyrobów budowlanych wprowadzonych do obrotu lub udostępnianych na rynku krajowym,
- wydanych postanowieniach i decyzjach dotyczących wyrobów budowlanych,
- wydanych dla organów celnych opiniach o wyrobach budowlanych.

Kontrolą objęto ww. informacje przekazywane za pomocą teleinformatycznego systemu nadzoru rynku wyrobów budowlanych (zwanego dalej SNRWB) prowadzonego przez Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego.

W okresie objętym kontrolą, tj. w 2021 roku do dnia rozpoczęcia kontroli²³, Małopolski Wojewódzki Inspektor Nadzoru Budowlanego przekazał za pomocą SNRWB informacje o 164 skontrolowanych wyrobach budowlanych wprowadzonych do obrotu lub udostępnianych na rynku, o 148 wydanych postanowieniach i decyzjach dotyczących wyrobów budowlanych oraz o 1 opinii o wyrobie budowlanym wydanej dla organów celnych²⁴.

Spośród ww. przekazanych informacji kontrolą objęto:

- 10 kart ustaleń²⁵,
- 8 kart kontroli²⁶ – powiązanych z ww. kartami ustaleń,
- 10 kart powiadomień o orzeczeniach²⁷,
- 1 kartę opinii dla organów celnych²⁸.

Ustalenia dotyczyły:

- wymaganego przepisami zakresu przekazywanych informacji,
- zgodności przekazywanych informacji z aktami sprawy,
- terminowości przekazania informacji.

Analiza wybranych kart kontroli oraz kart ustaleń wykazała, że organ prawidłowo przekazywał informacje w zakresie:

- nazwy organu prowadzącego kontrolę,
- nazwy i adresu siedziby kontrolowanego,
- miejsca przeprowadzenia kontroli,
- czasu trwania kontroli,
- podstawy prawnej wprowadzenia do obrotu lub udostępnienia na rynku kontrolowanego wyrobu budowlanego,
- wyników kontroli, w tym stwierdzonych nieprawidłowości oraz wniosków,
- informacji o wszczęciu postępowania administracyjnego.

²³ 16 grudnia 2021 r.

²⁴ na podstawie analizy informacji zawartych w Systemie Nadzoru Rynku Wyrobów Budowlanych

²⁵ Małopolski WINB/KU/16/2021, Małopolski WINB/KU/36/2021, Małopolski WINB/KU/16/2021, Małopolski WINB/KU/50/2021, Małopolski WINB/KU/59/2021, Małopolski WINB/KU/61/2021, Małopolski WINB/KU/67/2021, Małopolski WINB/KU/80/2021, Małopolski WINB/KU/81/2021, Małopolski WINB/KU/117/2021, Małopolski WINB/KU/135/2021

²⁶ Małopolski WINB/kp/4/2021, Małopolski WINB/kp/8/2021, Małopolski WINB/kp/17/2021, Małopolski WINB/kp/22/2021, Małopolski WINB/kp/26/2021, Małopolski WINB/kp/31/2021, Małopolski WINB/kp/43/2021, Małopolski WINB/kp/61/2021,

²⁷ Małopolski WINB/ORZ/12/2021, Małopolski WINB/ORZ/18/2021, Małopolski WINB/ORZ/25/2021, Małopolski WINB/ORZ/34/2021, Małopolski WINB/ORZ/84/2021, Małopolski WINB/ORZ/111/2021, Małopolski WINB/ORZ/113/2021, Małopolski WINB/ORZ/128/2021, Małopolski WINB/ORZ/133/2021, Małopolski WINB/ORZ/148/2021,

²⁸ Małopolski WINB/OC/1/2021

W zakresie przekazywanych informacji oraz ich zgodności z aktami spraw stwierdzono uchybienia odnoszące się do określenia zakresu kontroli, danych identyfikujących wyrób budowlany, rodzaju i wyniku działań naprawczych oraz danych producenta wyrobu budowlanego w przypadku 7 kart ustaleń²⁹.

Odnosnie co do informacji o wydanych postanowieniach i decyzjach dotyczących wyrobów budowlanych analiza wybranych kart powiadomień o orzeczeniu wykazała, że organ prawidłowo przekazywał informacje w zakresie:

- nazwy organu, który wydał postanowienie lub decyzję,
- daty wydania i znaku postanowienia lub decyzji,
- informacji o przedmiocie wydanego postanowienia lub decyzji,
- podstawy prawnej i rodzaju rozstrzygnięcia.

W zakresie przekazywanych informacji oraz ich zgodności z aktami spraw stwierdzono uchybienia w 2 kartach powiadomień o orzeczeniach, polegające na nieprzekazaniu informacji identyfikujących strony postępowania³⁰ oraz o wpłynięciu środka odwoławczego od wydanego orzeczenia³¹.

Z ustaleń kontroli wynika, iż w okresie objętym kontrolą Małopolski WINB wydał 1 opinię o wyrobie budowlanym dla organów celnych. W odniesieniu do karty opinii celnej³², dotyczącej przedmiotowej opinii, organ prawidłowo przekazał informacje w zakresie:

- nazwy organu, który wydał decyzję,
- wskazania organu, dla którego wydano opinię
- nazwy i typu wyrobu budowlanego, którego dotyczy opinia,
- nazwy i adresu siedziby producenta i importera wyrobu budowlanego,
- informacji o treści opinii w zakresie spełnienia przez wyrób budowlany wymogów określonych w przepisach dotyczących wyrobów budowlanych
- informacji o terminie przekazania opinii.

Natomiast stwierdzono uchybienie polegające na braku wskazania zamierzonego zastosowania wyrobu, którego dotyczyła wydana opinia.

Jednocześnie w przypadku niemal wszystkich skontrolowanych kart wprowadzonych przez Małopolskiego WINB do systemu SNRWB, zastrzeżenia budzi terminowość przekazywania informacji. Dwie karty na dzień rozpoczęcia kontroli nie były zatwierdzone³³. Karty kontroli oraz powiązane z nimi karty ustaleń, za wyjątkiem jednego przypadku³⁴, zatwierdzane były od 90 do 143 dni po ustawowym terminie. Natomiast karty powiadomień o orzeczeniach, poza jedną ww. niezatwierdzoną kartą, były zatwierdzane od 20 do 298 dni po wydaniu orzeczenia.

²⁹ polegające na: nieprzekazaniu informacji o zamierzonym zastosowaniu wyrobu (w polu B4-KU) w kartach Małopolski WINB/KU/16/2021, Małopolski WINB/KU/36/2021, Małopolski WINB/KU/59/2021, Małopolski WINB/KU/67/2021, nieprzekazaniu informacji o podjętych działaniach naprawczych po zakończeniu kontroli (w polu H3-KU), a także przekazaniu informacji o usunięciu nieprawidłowości lub wycofaniu wyrobu w czasie trwania kontroli (w polu F15-KU), w kartach Małopolski WINB/KU/59/2021 oraz Małopolski WINB/KU/67/2021 (co nie wynika z akt sprawy, odpowiednio, WWB.7782.48.2021 oraz WWB.7782.54.2021), przekazaniu błędnych danych producenta wyrobu w karcie Małopolski WINB/KU/67/2021, przekazaniu informacji o zakresie kontroli (w sekcji E-KU) niezgodnych z protokołem kontroli (nr akt kontroli: WWB.7782.48.2021) w karcie Małopolski WINB/KU/67/2021, nieprzekazaniu informacji o oznaczeniu serii lub partii produkcyjnej i roku produkcji wyrobu (w polach B3-KU i B4-KU) w karcie Małopolski WINB/KU/81/2021

³⁰ w karcie Małopolski WINB/ORZ/148/2021

³¹ tj. nieprzekazanie informacji o wpłynięciu (lub jego braku) odwołania od decyzji z dnia 29.03.2021 r., znak: WWB.7782.29.2021 (w polu C7-PO) w karcie Małopolski WINB/ORZ/34/2021

³² Małopolski WINB/OC/1/2021

³³ Małopolski WINB/ORZ/18/2021 oraz Małopolski WINB/OC/1/2021

³⁴ tj. karty Małopolski WINB/kp/43/2021 zatwierdzonej w ustawowym terminie

Należy zauważyć, iż weryfikacja terminowości przekazywania informacji odnosi się do daty ostatecznego zatwierdzenia formularzy w systemie. Ostateczne zatwierdzenie przekazywanych informacji zapewnia bowiem wiarygodność informacji, które nie mogą zostać już samodzielnie zmodyfikowane przez pracownika wprowadzającego dane do systemu. Zatem skutkiem braku lub nieterminowego zatwierdzenia kart w systemie SNRWB jest ograniczenie GINB dostępu do bieżących, faktycznych, pełnych informacji, a w następstwie przeszkodą w prawidłowej realizacji celu ustawowego, jakim jest nadzorowanie rynku wyrobów budowlanych³⁵.

W odniesieniu do powyższych zastrzeżeń, zarówno w kwestii terminowości, jak i w zakresie przekazywanych informacji oraz ich zgodności z aktami spraw, organ wyjaśnił³⁶, iż rok 2021 „był niezwykle trudny dla Wydziału ze względu na nakładające się na siebie niekorzystne czynniki niezależne od pracowników: izolacje pracowników w związku z COVID-19 oraz praca zdalna uniemożliwiająca prowadzenie kontroli w marcu i kwietniu, długotrwała (...) nieobecność pracownicy...” oraz inne problemy kadrowe powodujące, że okresowo zadania realizowane były przez cztery osoby, a przez dwa miesiące przez trzy osoby³⁷. Kontrolowany tłumaczy, iż w związku z trudną sytuacją, w tym przede wszystkim kadrową, „ustalono następujące priorytety: pełne wykonanie planu kontroli wskazanego przez GINB, zlecenie badań próbek wyrobów budowlanych, zadania wykonywane w ramach projektów objętych wsparciem PT POIŚ, terminowe prowadzenie postępowań administracyjnych oraz w uzasadnionych przypadkach nakładanie kar pieniężnych. Pozostałe zadania, w tym przekazywanie informacji za pomocą systemu SNRWB realizowane były w miarę możliwości pracowników, pod presją czasu, co mogło mieć przełożenie na niepełne lub nieterminowe wypełnianie kart w systemie. Jednak do końca 2021 roku wszystkie przeprowadzone kontrole, wydane orzeczenia i opinie dla organów celnych zostały wpisane do systemu. Ponadto w kwestii nieterminowego przekazywania informacji organ wyjaśnił, „że informacje dotyczące przeprowadzonych kontroli wpisywane są na bieżąco, możliwie niezwłocznie po zakończeniu kontroli (...), natomiast czynność techniczna polegająca na zatwierdzeniu karty zazwyczaj była dokonywana później, w odniesieniu do większej liczby kart wprowadzonych do systemu.” Ponadto organ poinformował o uzupełnieniu i ostatecznym zatwierdzeniu dwóch niezatwierdzonych wcześniej kart objętych kontrolą.

Mając na względzie wyjaśnienia organu, w tym problemy z realizacją obowiązków w czasie pandemii, problemy kadrowe, jak również fakt, iż przegląd innych kart wskazuje, iż dane wprowadzane są przez Małopolskiego WINB co do zasady rzetelnie i na bieżąco, wymienione powyżej zastrzeżenia dot. zakresu przekazywanych informacji oraz ich zgodności z aktami spraw, jak również terminowości ich przekazywania, uznano za uchybienia.

Ocena częściowa

Działalność organu w zakresie przekazywania informacji za pomocą SNRWB **ocenia się pozytywnie z uchybieniami**.

³⁵ za co odpowiadają poszczególni pracownicy Wydziału Wyrobów Budowlanych odpowiedzialni za wprowadzenie objętych kontrolą informacji dot. przeprowadzonych kontroli oraz wydanych orzeczeń, jak również osoby sprawujące nadzór nad działalnością wymienionej komórki organizacyjnej

³⁶ w piśmie z dnia 20.01.2022., znak: WNA.1610.2.2021.MROM

³⁷ zgodnie z wyjaśnieniami organu, w 2021 r. na 6 etatów w wydziale, od 1 stycznia do 15 grudnia 2021 r. obsadzonych było 5 etatów

Stwierdzono uchybienia w zakresie przekazywanych informacji oraz ich zgodności z aktami spraw w przypadku 7 kart ustaleń, 2 kart powiadomień o orzeczeniach oraz 1 karty opinii celnej, jak również uchybienia w zakresie terminowości zatwierdzania kart w systemie.

3. Zalecenia pokontrolne

Projekt wystąpienia pokontrolnego został przekazany Małopolskiemu WINB przy piśmie z dnia 21 marca 2022 r. (znak: DWB.42.5.2021). Powyższe pismo zostało doręczone w dniu 25 marca 2022 r.

Małopolski WINB nie wniósł zastrzeżeń do przedmiotowego projektu.

W związku z powyższym, wobec dokonanych ustaleń i ocen przedstawionych w projekcie wystąpienia pokontrolnego, a następnie w wystąpieniu pokontrolnym, zalecam:

1. Wydawanie upoważnień do przeprowadzenia kontroli wyrobów budowlanych, w szczególności w zakresie danych adresowych kontrolowanego podmiotu, zgodnie z obowiązującym wzorem, określonym w Załączniku nr 1 rozporządzenia Ministra Inwestycji i Rozwoju z dnia 13 czerwca 2019 r. w *sprawie kontroli wyrobów budowlanych wprowadzonych do obrotu lub udostępnianych na rynku krajowym* (Dz.U. 2019 poz. 1230).
2. Pisemne powiadamianie producenta, upoważnionego przedstawiciela lub importera zgodnie z Wytycznymi Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego z dnia 7 lutego 2018 r. w sprawie powiadamiania producenta (importera) wyrobu budowlanego o pobraniu próbki wyrobu do badań.
3. Przekazywanie informacji za pośrednictwem Systemu Nadzoru Rynku Wyrobów Budowlanych zgodnie z wymaganiami rozporządzenia w sprawie zakresu informacji o wynikach zleconych badań próbek, przeprowadzonych kontrolach wyrobów budowlanych wprowadzonych do obrotu lub udostępnianych na rynku krajowym i wydanych postanowieniach, decyzjach i opiniach oraz sposobu i terminu przekazywania tych informacji.

Wobec powyższego proszę o przedstawienie, w terminie 60 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o wykonaniu powyższych zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia.

4. Pozostałe informacje i pouczenia

Ustaleń i ocen zawartych w projekcie wystąpienia pokontrolnego dokonano na podstawie dowodów zebranych w toku czynności kontrolnych.

Projekt wystąpienia pokontrolnego sporządzono w 2 jednobrzmiących egzemplarzach, po jednym dla każdej ze stron postępowania.

Kierownik jednostki kontrolującej:

*p.o. Głównego Inspektora
Nadzoru Budowlanego*

Dorota Cabańska

(dokument podpisany elektronicznie)

Otrzymują:

- 1) adresat (ePUAP)
- 2) aa.

Potwierdzam zgodność kopii wydruku z dokumentem elektronicznym:

Identyfikator dokumentu	450930.1408472.1865340
Nazwa dokumentu	Wystapienie pokontrolne Malopolski WINB.pdf
Tytuł dokumentu	Wystapienie pokontrolne Malopolski WINB
Sygnatura dokumentu	DWB.42.5.2021
Data dokumentu	18.05.2022
Skrót dokumentu	FEBE5F91A241779AFEE00959BFE36A3C3B978E87
Wersja dokumentu	1.11
Data podpisu	18.05.2022 10:07:03
Podpisane przez	Dorota Cabańska; GUNB p.o. Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego
Rodzaj certyfikatu	Certyfikat kwalifikowany podpisu elektronicznego

EZD 3.128.103.103.

Data wydruku: 04.07.2025

Autor wydruku: Celarski Łukasz (starszy specjalista)